

Oddziały PTL

W okresie sprawozdawczym do PTL zostało przyjętych 35 nowych członków: Oddział Warszawa – 13 osób, Oddział Wrocław – 6 osób, Oddział Cieszyn – 4 osoby, Oddział Poznań – 4 osoby, Oddział Północno-Mazowiecki – 4 osoby, Oddział Gdańsk – 1 osoba, Oddział Lublin – 1 osoba, Oddział Śląski – 1 osoba, Oddział Łódź – 1 osoba.

Warto podkreślić, że na posiedzeniu 18 maja 2012 roku Zarząd Główny Uchwałą nr 2 powołał do życia oddział Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w Warszawie z siedzibą w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej UW przy ul. Żurawiej 4. Wcześniej, z powodu braku jakichkolwiek form działalności statutowej, Zarząd Główny na styczniowym posiedzeniu jednogłośnie podjął bolesną uchwałę o rozwiązaniu Oddziału Warszawskiego, który miał swoją siedzibę w Państwowym Muzeum Etnograficznym. Jednakże już wówczas podkreślano, że istnieje możliwość powołania nowego oddziału w Warszawie, która, jak widać, została w pełni wykorzystana.

*Sekretarz generalny
Jerzy Adamczewski*

POSIEDZENIE PLENARNE KOMITETU NAUK ETNOLOGICZNYCH PAN, WARSZAWA, 31 MAJA 2011

Posiedzenie odbyło się w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Warszawskiego. Otworzył je przewodniczący Komitetu, prof. Aleksander Posern-Zieliński, dziękując prof. Lechowi Mrozowi za zaproszenie do odbycia obrad w jego placówce. Przedstawił usprawiedliwienia nieobecnych członków Komitetu: prof. prof. Michała Buchowskiego, Zygmunta Kłodnickiego, Piotra Kowalskiego, Adama Palucha i Henryka Zimonia.

Zgodnie z przyjętym porządkiem obrad, posiedzenie zostało poświęcone informacji o komitetach po reformie PAN oraz sprawach ważnych dla środowiska etnologicznego, kwestii umiejscowienia etnologii/antropologii w nowym podziale dyscyplin Narodowego Centrum Nauki i wypracowaniu stanowiska Komitetu w tym względzie, sprawozdaniu z działalności KNE i jego komisji w kadencji 2007-2011, a także zatwierdzeniu listy osób upoważnionych do wyboru nowego składu Komitetu i powołaniu członków Komisji Wyborczej.

Na wstępie przewodniczący wyjaśnił, że posiedzenie zostało zwołane w trybie pilnym w związku z potrzebą podjęcia przygotowań do jesiennych wyborów. Poinformował o dyskusji w PAN dotyczącej zatwierdzenia nowej listy komitetów i przyjęciu jej prawie bez zmian, jakkolwiek można spodziewać się, że w przyszłości lista ta będzie ewoluować w kierunku komitetów problemowych.

Następnie przewodniczący oraz zebrani członkowie Komitetu przedstawili komunikaty: o nowych habilitacjach – zakończonych lub w toku (S. Węglarz, J. Kurek, K. Marciniak, K. Łeńska) i postępowaniach profesorskich (H. Zowczak, J.S. Wasilewski, A. Wieczorkiewicz, I. Kabzińska); Centralnej Komisji, która w starszej formie będzie działała do 2013 roku; o nowym rankingu publikacji i nowej punktacji; o czasopiśmie „Lud”, któremu obiecano środki na wydanie kolejnego tomu w wysokości 21.500 złotych (D. Penkala-Gawęcka); o otrzymaniu środków finansowych przez czasopismo „Konteksty. Polska Sztuka Ludowa” oraz jego punktowaniu i indeksowaniu (Z. Benedyktowicz); o przygotowywanej 9 i 10 czerwca 2012 roku w Będlewie konferencji KNE PAN „Zdrowie, choroba i leczenie w perspektywie interdyscyplinarnej” (D. Penkala-Gawęcka), przy tej okazji przewodniczący zaproponował, aby przyszłoroczną konferencję Komitetu zorganizować również w Będlewie i poświęcić ją współczesnym migracjom; o odbytych dwóch konferencjach, których współorganizatorem była Komisja Antropologii Miasta KNE i dwóch publikacjach, które będą rezultatami tych spotkań naukowych (B. Kopczyńska-Jaworska); o „interkongresie” Unii Nauk Antropologicznych i Etnologicznych (IUAES), planowanym na lipiec 2011 roku w Perth w Australii, na którym będą obecni profesorowie Posern-Zieliński i Buchowski. W kontekście kolejnego, planowanego na rok 2013 kongresu Unii w Manchesterze, przewodniczący poruszył kwestię przygotowania kolejnego tomu w języku angielskim. W ramach informacji o czasopiśmie „Europae Centralis”, prof. Kłodnicki zachęcał do składania tekstów do tego periodyku. Omawiając działalność Polskiego Instytutu Antropologii (PIA), prof. Mróz wskazał na różne pola działalności Instytutu, między innymi na znaczenie organizowanych spotkań, wykładów i warsztatów, na zainicjowanie e-biblioteki (cyfrowej kolekcji tekstów etnograficznych) oraz pozyskanie lokalu na siedzibę PIA.

W dalszej dyskusji nad bieżącymi sprawami, prof. Mróz zwrócił uwagę na kwestię działań w zakresie etnologii prowadzonych przez tak zwanych „fałszywych specjalistów” i konieczność zahamowania tej praktyki. Prof. Zbigniew Jasiewicz, nadmieniając, że etnologia istnieje i już działa w Tomaszowie Lubelskim na wydziale zamiejscowym KUL, zastanawiał się, jak przeciwdziałać powstawaniu kierunku „etnologia” w miejscach, które nie mają kadry do prowadzenia takich studiów, mimo autonomii poszczególnych uczelni oraz faktu, że Komisja Akredytacyjna może oceniać kierunek dopiero po dwóch latach jego istnienia. W konkluzji radził jednak słać stosowne pisma w tej sprawie, aby zaznaczyć, że środowisko etnologiczne zjawisko to obserwuje i nie zgadza się na taki proceder. Głos w tej sprawie zabrali również prof. prof. Sławoj Szynkiewicz, Bronisława Kopczyńska-Jaworska i Aleksander Posern-Zieliński, którzy postulowali, aby gromadzić fakty dotyczące takich działań i kierować stosowne pisma do odpowiednich wydziałów, na których taki kierunek został utworzony.

W odniesieniu do umiejscowienia etnologii/antropologii w nowym podziale dyscyplin Narodowego Centrum Nauki, prof. Buchowski w przesłanym liście zwrócił uwagę członków Komitetu na to, jak nasze dyscypliny zostały zmarginalizowane w podziale na tak zwane panele w systemie NCN. W Wydziale Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce etnologię przydzielono do panelu „Wiedza o prze-

szości”. Prof. Buchowski wyraził opinię, że klasyfikowanie naszej nauki wyłącznie w dziale wiedzy o przeszłości jest nieuzasadnione, bo większość z nas uprawia coś, co jest raczej nauką społeczną. Przewidując, że taka sytuacja spowoduje problemy z pozyskiwaniem środków na badania, wysunął postulat, by Komitet zabiegał o stworzenie możliwości składania wniosków o granty w dziedzinie nauk społecznych. Zaznaczył, że już w dyskusji internetowej członkowie Komitetu poparli jego sugestię i sugerowali przeniesienie dalszej dyskusji na posiedzenie Komitetu.

Podczas dalszej dyskusji poruszono kwestię, czy przeniesienie do panelu nauk społecznych byłoby wskazane dla naszych nauk, bowiem zgłaszane tematy mogą być wspólne dla nauk historycznych i społecznych. Prof. Katarzyna Kaniowska stwierdziła, że nie odebrała apelu prof. Buchowskiego jako zachęty do przeniesienia naszej dyscypliny do panelu nauk społecznych; jest zdania, że naszym celem powinno być zadbanie o właściwą klasyfikację składanych wniosków. Prof. Hanna M. Zowczak uznała takie stanowisko za słuszne, a prof. Aleksander Posern-Zieliński dodał, że ważne jest skierowanie wniosku pod właściwy „adres”, co – jak podkreślił prof. Czesław Robotycki – będzie miało przełożenie na dobór recenzentów. Z kolei prof. Lech Mróz zastanawiał się nad tym, czy przeniesienie do obszaru nauk społecznych mogłoby spowodować taki dobór recenzentów, który nie będzie korzystny, niemniej uznał, że obecne usytuowanie naszej dyscypliny z pewnością nie jest właściwe.

Podsumowując dyskusję, prof. Aleksander Posern-Zieliński wskazał na następujące możliwości: 1. zmiana miejsca etnologii – przeniesienie z panelu nauk o przeszłości do innego zespołu; 2. pozostanie w panelu nauk o przeszłości, ale z bardziej precyzyjnym dookreśleniem nazwy i zdefiniowaniem nowej „zawartości” problemowej. Punkt trzeci konkluzji, przegłosowany jednomyślnie, dodał prof. Jerzy S. Wasilewski, który jako członek zespołu eksperckiego poradził, aby poczekać do posiedzenia tego zespołu w lipcu, bo być może wyjaśni ono wiele wątpliwości. Dr Zbigniew Benedyktowicz zaznaczył, że bardzo istotne byłoby zasygnalizowanie na tym zebraniu, jak tę kwestię postrzega nasze środowisko.

W sprawozdaniu z działalności Komitetu w kadencji 2007-2010 przewodniczący mówił między innymi o składzie Komitetu i jego strukturze, o zorganizowanych konferencjach i wizytacjach w poszczególnych placówkach etnologicznych, o ekspertyzach dla zespołów integracyjnych, o publikacjach, udziale w kongresach, uzyskanych honorach (członka korespondenta PAU – prof. Aleksander Posern-Zieliński, przewodniczącego honorowego Komitetu – prof. Zbigniew Jasiewicz), a także o pracy komisji Komitetu, co uzupełnili przewodniczący poszczególnych komisji: prof. Czesław Robotycki wspominał o wspólnych badaniach Komisji do Badania Kultury Ludowej w Karpatach oraz Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UJ nad materiałami niemieckimi zgromadzonymi na Podhalu w czasie II wojny światowej; prof. Wasilewski jako przewodniczący Komisji do Badania Wschodu zwrócił uwagę na zorganizowaną przez Komisję konferencję międzynarodową w Będlewie. W dyskusji prof. Jasiewicz uznał Komitet za ważne forum umożliwiające dyskusję o istotnych sprawach nauk etnologicznych.

Następnie przewodniczący poinformował, że propozycję listy osób upoważnionych do wyboru nowego składu KNE (opracowaną w oparciu o znowelizowaną

i uzupełnioną listę z wyborów w 2007 r.) rozesłano do członków Komitetu w celu poddania jej pod dyskusję. W sprawie zmian na liście wypowiedzieli się prof. prof. Zimoń, Robotycki i Kowalski oraz dr Wojciech Olszewski. W wyniku dyskusji skreślono z tej listy trzy osoby i trzy osoby dopisano. Zweryfikowaną listę wyborczą przegłosowano jednogłośnie.

Na zakończenie zgromadzeni członkowie Komitetu zaproponowali do Komisji Wyborczej KNE członków komisji z wyborów w 2007 roku, czyli dr. Benedyktowicza i dr. Łukasza Smyrskiego, a jako trzeciego członka komisji zgłoszono mgr Kamilę Baraniecką. Zaproponowany skład komisji został zaakceptowany siedemnastu głosami, przy jednym wstrzymującym się.

Ryszard Vorbrich

POSIEDZENIA PLENARNE KOMITETU NAUK ETNOLOGICZNYCH PAN, WARSZAWA, 19 STYCZNIA 2012; TORUŃ, 30 MARCA 2012

Pierwszemu w nowej kadencji 2011-2014, powyborczemu posiedzeniu Komitetu Nauk Etnologicznych PAN przewodniczył dziekan Wydziału I Nauk Humanistycznych i Społecznych PAN – prof. dr hab. Stanisław Filipowicz, który wręczył powołania nowo wybranym członkom Komitetu, profesorom: Władysławowi Baranowskiemu, Januszowi Barańskiemu, Jerzemu Bartmińskiemu, Wojciechowi Bębenowi, Michałowi Buchowskiemu, Wojciechowi Józefowi Burszczie, Piotrowi Dahligowi, Mirosławie Drozd-Piaseckiej, Iwonie Kabzińskiej, Katarzynie Kaniowskiej, Ryszardowi Kantorowi, Grażynie Ewie Karpińskiej, Zygmuntovi Kłodnickiemu, Eugeniuszowi Kłóskowi, Annie Malewskiej-Szałygin, Lechowi Mrozowi, Ewie Nowickiej-Rusek, Wojciechowi Olszewskiemu, Czesławowi Robotyckiemu, Teresie Smolińskiej, Rochowi Sulimie, Janowi Święchowi, Joannie Tokarskiej-Bakir, Jerzemu Sławomirowi Wasilewskiemu i Hannie Magdalenie Zowczak, a także Zbigniewowi Jasiewiczowi jako honorowemu przewodniczącemu Komitetu i Aleksandrowi Posern-Zielińskiemu jako członkowi-korespondentowi PAN.

Następnie dokonano wyboru władz Komitetu. Przewodniczącym został ponownie prof. Posern-Zieliński, a dwójkiem jego zastępców prof. Mróz i prof. Kaniowska. Sekretarzem naukowym Komitetu wybrano prof. Malewską-Szałygin, członkami Prezydium zostali profesorowie: Drozd-Piasecka, Święch, Olszewski i Kłósek. W skład Komisji Wyborczej Komitetu weszli profesorowie: Wasilewski, Dahlig i Święch.

Ze względu na pięć wolnych miejsc przysługujących KNE poza procedurą wyboru, przewodniczący zebrania zaproponował powiększenie składu Komitetu do limitu 30 osób. Wyboru kandydatów na te miejsca dokonano spośród kolejnych ośmiu osób, które uzyskały najwięcej głosów na liście wyborczej. Zgodnie z regulaminem, rekomendowane kandydatury zostały przekazane Wydziałowi I PAN, który na swoim plenarnym posiedzeniu dokonał ostatecznego wyboru. W wyniku podjętej decyzji,